

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

14. oktober 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 43 (alm. del) af 9. september 2019 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA).

Spørgsmål

Vurderer ministeren, at en relativ lav selvfinansieringsgrad på 10 pct., som er anvendt i svaret på FIU alm del-spørgsmål 503 (folketingsåret 2017-18) om konsekvenserne af at indføre en formueskat på 0,5 pct. for formuer over 5 mio. kr. er i overensstemmelse med den seneste forskning på området, herunder den videnskabelige artikel fra 2019 "Wealth taxation and wealth accumulation: Theory and evidence from Denmark" af bl.a. professor Henrik Kleven, som finder store negative adfærdseffekter af formueskatter? (https://www.henrikkleven.com/uploads/3/7/3/1/37310663/jjkz_qje_aug2019.pdf)

Svar

Der er stor usikkerhed forbundet med den anvendte selvfinansieringsgrad på 10 pct. for en formueskat på 0,5 pct. for formuer over 5 mio. kr., hvilket også fremgår af besvarelsen af FIU (alm. del) spørgsmål nr. 503 af 23. august 2018.

Den anvendte selvfinansieringsgrad skal ses i lyset af, at der foreslås en bred skat på al formue, hvor alle formue- og gældskomponenter forudsættes at indgå, herunder fx bolig, biler, fri opsparing og pensioner. Hvis al formue omfattes af skatten, vil indførelse af en formueskat ikke give anledning til ændringer i porteføljesammensætningen. Hvis forskellige formuekomponenter derimod beskattes forskelligt, ville det kunne bevirke, at opsparingen anbringes i aktiver, hvor beskattningen er lavest, frem for der, hvor det er samfundsøkonomisk mest optimalt, hvilket ville indebære en større selvfinansieringsgrad, jf. besvarelsen af FIU (alm. del) spørgsmål nr. 503 af 23. august 2018.

Det vurderes, at en række andre afledte adfærdsvirkninger vil reducere finansieringsbidraget. Den skitserede formuesskat vil mindske tilskyndelsen til at spare op og øge tilskyndelsen til at stifte gæld, hvilket påvirker den skattepligtige formue. En formueskat vil desuden kunne mindske arbejdsudbuddet. Endelig vil indførelse af en formueskat indebære en risiko for, at formuer forsøges skjult i udlandet med deraf lavere skatteindtægter til Danmark til følge.

Som det også fremhæves i Jakobsen et al. (2019)¹, er der en række udfordringer med at identificere og måle effekten af formueskatter på den skattepligtige formue, og Jakobsen et al. (2019) er et af de første empiriske studier af virkningen af formueskatter på formueakkumulationen. Der er således ikke konsensus om effekterne i den akademiske litteratur.

Relaterede empiriske studier af kapitalbeskatningens effekt på opsparingen har generelt vist, at opsparingens niveau kun i begrænset omfang påvirkes af ændringer i efter skat-afkastet, mens porteføljesammensætning er relativt følsom over for forskelle i beskatningen op tværs af opsparingsformer.²

På baggrund af danske data fra 1980'erne og 1990'erne og ved hjælp af en række kritiske antagelser, herunder teoretisk modellering, estimerer Jakobsen et al. (2019) en langt sigts-elasticitet af formuen mht. afkastet efter skat i størrelsesordenen 0,6-0,77. Der kan imidlertid ikke direkte udledes en selvfinansieringsgrad ud fra denne elasticitet, idet effekten afspejler både en adfærdseffekt og den mekaniske effekt.

Desuden må effekterne af en formueskat formodes at afhænge af den øvrige beskatning af opsparingsafkast. Der er sket en væsentlig nedsættelse af skattesatserne på afkast af opsparing, både i den periode, der betragtes i studiet, og i de efterfølgende år.

Endvidere bemærkes, at den estimerede effekt i studiet afspejler en ændring i omfanget af skatteomgåelse og -unddragelse. Den observerede ændring af formuen kan således være et resultat af en omallokering af tidligere ikke-rapporteret formue. En række formuekomponenter skulle selvangives under formueskatten frem til dens afskaffelse fra 1996, herunder værdien af kontanter, unoterede aktier og formue i udlandet. Det må forventes, at omfanget af skatteomgåelse ved en formueskat i dag ville være mindre end før formueskattens afskaffelse fra 1997, da omfanget af tredjeparts-indberetninger er øget, og det er blevet vanskeligere at skjule formuer i udlandet pga. øget informationsudveksling mellem landenes skattemyndigheder i de senere år.

Endelig bemærkes, at adfærdseffekterne af en formueskat afhænger af, hvilke indkomst- og formuegrupper, skatten afgrænses til, idet adfærdseffekterne, herunder vedr. skatteomgåelse og -unddragelse, er højere i de øverste indkomstpercentiler, hvilket også fremgår af Jakobsen et al. (2019) samt andre empiriske studier.

Med venlig hilsen

¹ Jakobsen, K., K. Jakobsen, H.J. Kleven & G. Zucman (2019), Wealth Taxation and Wealth Accumulation: Theory and Evidence from Denmark, *Quarterly Journal of Economics*, forthcoming.

² Se fx Bernheim, D. (2002), Taxation and Savings, in *Handbook of Public Economics*, vol. 3, A. Auerbach & M. Feldstein (eds.), North-Holland.

Nicolai Wammen
Finansminister